

SPOŚRÓD ZAWIERUCHY

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Hi 38,1-39,30; J 1,29; Mt 16,13; 1 Kor 1,18-27; Hi 40,1-4; 42,1-6; Łk 5,1-8.

TEKST PAMIĘCIOWY: „Gdzie byłeś, gdy zakładałem ziemię? Powiedz, jeśli wiesz i rozumiesz” (Hi 38,4).

Bez względu na różnice postacie występujące w *Księdze Hioba* miały jedną wspólną cechę — wszyscy ci ludzie mieli dużo do powiedzenia o Bogu, a raczej o tym, jak Go rozumieją. Jak zauważyliśmy, znaczna część tego, co powiedzieli, to szczerza prawda. Kto nie zgodziłby się z takimi słowami:

— „Naprawdę, pytaj bydła, a nauczy cię, i ptactwa niebieskiego, a powie ci, albo zwierząt polnych, one pouczą cię, i ryb morskich, a one opowiedzą ci. Kto spośród nich wszystkich nie wie, że dokonała tego ręka Pana? W jego ręku jest życie wszelkiego stworzenia i duch wszystkich ludzi” (Hi 12,7-10)?

Albo z tymi:

— „Czy Bóg łamie prawo? Czy Wszechmocny nagina sprawiedliwość?” (Hi 8,3)?

Choć kontekstem rozmowy było cierpienie Hioba, to jej głównym tematem był Bóg. Jednak przez większość rozdziałów *Księgi Hioba*, z wyjątkiem dwóch pierwszych, Bóg pozostaje w ukryciu, w tle.

Pod koniec księgi nagle ulega to zmianie. Sam Bóg — główny temat całej długiej dyskusji w *Księdze Hioba* — przemówi osobiście.

Przeczytaj Hi 38,1. Jak to, co zostało opisane w tym wersecie, różni się od wcześniejszej dyskusji w poprzednich rozdziałach?

Nagle i niespodziewanie sam Bóg pojawia się w *Księdze Hioba*, po raz pierwszy od Hi 2,6, gdzie „rzekł Pan do szatana:

— Oto jest w twojej mocy, tylko jego życie zachowaj”.

Nic tak naprawdę nie przygotowuje czytelnika na to nagłe pojawienie się Boga. 37. rozdział *Księgi Hioba* kończy się mową Elihu, a następne, czego się dowiadujemy, jest to, że „Pan odpowiedział Jobowi spośród zawieruchy” (Hi 38,1). Nagle Hiob znalazł się w obecności Boga i w jednej chwili obecność innych ludzi straciła znaczenie.

Słowo przetłumaczone jako *zawierucha* może oznaczać w języku hebrajskim *nawałnicę* lub *burzę* i było używane w kontekście objawienia się Boga ludziom (zob. Iz 29,6; Za 9,14). To słowo zostało także użyte w kontekście zabrania Eliasza do nieba: „A gdy Pan zamierzał unieść Eliasza wśród burzy do nieba, wyszedł Eliasz z Elizeuszem z Gilgal” (2 Krl 2,1).

Choć nie podano żadnych fizycznych szczegółów tej *teofanii* (widzialnego objawienia obecności Boga), jest jasne, że tym razem Bóg nie przemawiał do Hioba *głosem cichym i wolnym* (zob. 1 Krl 19,12 BG). Przeciwnie, Pan objawił się w mocny sposób, tak by przykuć jego uwagę.

Oczywiście Bóg wielokrotnie objawiał się upadłej ludzkości. Raz po raz *Pismo Święte* ukazuje nam, jak bliski ludzkości jest Bóg.

Czego wymienione poniżej wersety uczą nas o tym, jak blisko nas może być Bóg? Zob. Rdz 15,1-6; 32,24-32; J 1,29.

Biblia uczy nas wielkiej i ważnej prawdy, iż nasz Bóg nie jest odległym Bogiem, który stworzył nasz świat i pozostawił nas samych sobie. Przeciwnie, On jest Bogiem, który jest zawsze blisko nas. We wszystkich naszych smutkach, problemach i tragediach możemy być pewni, że Bóg jest blisko i jest godny naszego zaufania.

Wierzyć rozumnie w bliskość Boga to jedno, ale doświadczać tej bliskości to coś innego. Jak możesz się nauczyć być blisko Boga oraz czerpać nadzieję i pociechę z więzi z Nim?

Po bardzo długim milczeniu — jak musiało się wydawać Hiobowi — Bóg wreszcie przemówił do niego, choć to, co z początku powiedział, nie było zupełnie tym, co Hiob pragnął usłyszeć.

Jakie pierwsze pytanie zadał Bóg Hiobowi i co ono sugerowało? Zob. Hi 38,2.

.....

.....

W całej *Biblii* raz po raz czytamy o tym, że Bóg zadawał ludziom pytania. Czynił to nie dlatego, że nie znał odpowiedzi. Raczej jak czynią dobrzy nauczyciele, Bóg zadaje pytania, gdyż są one skutecznym sposobem skłonienia nas do myślenia o naszej sytuacji, konfrontują nas z samymi sobą, pomagają prze-myśleć trudne zagadnienia i dojść do właściwych wniosków. Tak więc pytania, które Bóg zadaje, nie mają poinformować Go o czymś, czego by nie rozumiał. Są zadawane raczej po to, by pomóc ludziom dowiedzieć się tego, co powinni lepiej zrozumieć. Boże pytania są retorycznym środkiem pomagającym ludziom w dochodzeniu do prawdy.

Przeczytaj pytania zadane ludziom przez Boga. Co miał na celu, zadając te pytania? Co chciał podkreślić?

Rdz 3,11

Rdz 4,9

1 Krl 19,9

Dz 9,4

Mt 16,13

Hiob miał sporo do powiedzenia o Bogu, a Pan najwyraźniej chciał, by patriarcha zrozumiał, że jeszcze dużo nie wie i nie rozumie o swoim Stwórcy. Pod wieloma względami pierwsze pytanie Boga zadane Hiobowi jest podobne do niektórych wypowiedzi przyjaciół Hioba (zob. Hi 8,1-2; 11,1-3; 15,1-3).

Gdyby Bóg miał zadać ci pytanie dotyczące obecnego twojego życia, o co by zapytał i jak byś odpowiedział? Czego to pytanie i odpowiedź uczą cię o tobie?

Przeczytaj Hi 38,4-41. Jakie pytania zadaje Bóg Hiobowi i jaki jest cel tych pytań?

Jeśli Hiob oczekiwał szczegółowych wyjaśnień dotyczących nieszczęść, które go spotkały, to się tego nie doczekał. Zamiast tego usłyszał szereg retorycznych pytań przeciwstawiających Boga w Jego stwórczej potędze śmiertelności i niewiedzy biednego Hioba.

Bóg zaczyna od pytania:

— „Gdzie byłeś, gdy zakładałem ziemię?” (Hi 38,4).

Po przypomnieniu pierwszych scen z *Księgi Rodzaju* — powstania ziemi, morza, światła i ciemności — Bóg mówi Hiobowi z ironią, że oczywiście patriarcha wie to wszystko, bo właśnie wtedy się urodził i żyje nieprzerwanie od tamtej pory (zob. Hi 38,21).

Następnie Bóg wskazuje cuda i tajemnice stworzenia, znowu zadając serię retorycznych pytań dotyczących nie tylko powstania ziemi, ale także niepojętego funkcjonowania żywiołów, a nawet gwiazd:

— „Czy możesz związać pęk Plejad albo rozluźnić pasek Oriona?” (Hi 38,31).

Potem Bóg znowu wskazuje Hiobowi ziemię i zjawiska na niej — od działania ludzkiego rozumu i poznania (zob. Hi 38,36) po życie dzikich zwierząt (zob. Hi 38,39-41) — rozwijając ten temat szerzej w 39. rozdziale *Księgi Hioba*. Gdyby *Księga Hioba* została napisana w naszych czasach, Bóg mógłby zadać następujące pytania:

— Kto połączył kwarki w protony i neutrony? Gdzie byłeś, gdy po raz pierwszy ustanowiłem jednostkę masy zwaną dzisiaj masą Plancka? Czy to dzięki twojej mądrości grawitacja zagina czasoprzestrzeń?

Odpowiedź na te wszystkie pytania jest oczywiście negatywna. Hiob nie był świadkiem żadnego z tych wydarzeń i miał niewielką wiedzę o zjawiskach, do których Bóg nawiązał w swoich pytaniach. Bóg pragnął wykazać Hiobowi, że przy całej swojej mądrości i wiedzy, nawet jeśli czasem ma rację (zob. Hi 42,7), mówiąc o Bogu w przeciwieństwie do innych rozmówców, to jednak wciąż jego wiedza jest bardzo ograniczona. O jego braku wiedzy najlepiej świadczy to, jak wielka jest ignorancja Hioba w kwestii stworzenia świata.

Skoro Hiob tak niewiele wiedział o stworzeniu, to jak mógł rozumieć Stwórcę? Jakżeż wielki kontrast istnieje między Stwórcą a stworzeniem, Bogiem a ludzkością! Choć Bóg przeciwstawił siebie Hiobowi, to jednak (z wyjątkiem Jezusa) każdy człowiek mógłby w tym porównaniu zająć miejsce Hioba. Kim jesteśmy w porównaniu z Bogiem? A jednak pomyśl, czego ten Bóg dokonał, by nas zbawić i dać nam nadzieję wiecznej społeczności z Nim!

Z naszej dzisiejszej perspektywy łatwo jest czytać pytania zadane przez Boga Hiobowi i pomyśleć, jak mało rozumieli stworzony świat ludzie tacy jak Hiob, żyjący przed tysiącami lat. Na przykład dopiero w XVI wieku ludzie (przynajmniej niektórzy) wreszcie zrozumieli ruch Słońca na niebie jako wynik obrotów Ziemi wokół własnej osi, a nie krążenia Słońca wokół Ziemi — prawdę, którą dzisiaj traktujemy jako coś oczywistego.

Głównie dzięki współczesnej nauce mamy obecnie na temat świata przyrody wiedzę, jakiej nie mogli osiągnąć ludzie w czasach biblijnych. Ale jednak pomimo całej tej nagromadzonej wiedzy my, ludzie, nadal jesteśmy tak ograniczeni w naszym zrozumieniu świata przyrody i jego powstania.

Przeczytaj jeszcze raz pytania Boga zadane Hiobowi w 38. i 39. rozdziale Księgi Hioba. O ile lepiej ludzie potrafiliby odpowiedzieć na nie dzisiaj?

Nie ma wątpliwości co do tego, że nauka ukazała nam takie elementy rzeczywistości, jakie w dawniejszych czasach były nieznane ludziom. Jednak nadal musimy dużo się nauczyć. Pod wieloma względami nauka nadal jest daleka od rozszyfrowania majestatu i mistrzostwa Bożego stworzenia, a jedynie przedstawia nam je jako bardziej fascynujące, ukazując głębię i złożoność świata przyrody, o jakich wcześniejsze pokolenia nie miały pojęcia.

„»To, co jest zakryte, należy do Pana, Boga naszego, a co jest jawne, do nas i do naszych synów po wieczne czasy« (Pwt 29,28). Bóg nie objawił ludziom, w jaki sposób dokonał dzieła stworzenia. Ludzka nauka nie może zgłębić tajemnic Najwyższego. Jego twórcza moc jest tak samo niepojęta jak Jego istnienie”¹.

Jakie ostrzeżenie dotyczące granic ludzkiej wiedzy zostało zawarte w 1 Kor 3,19; 1,18-27?

Przy całej wiedzy, jaką ludzie nagromadzili w ciągu ostatnich kilku stuleci, stworzenie pozostaje pełne cudów i tajemnic, których nie jesteśmy w stanie pojąć. Im więcej dowiadujemy się o stworzonym świecie, tym bardziej jawi się on nam jako zdumiewający i tajemniczy. W jaki sposób stworzony świat wprawia cię w zdumienie z powodu potęgi naszego Boga?

¹ Ellen G. White, *Patriarchowie i prorocy*, Warszawa 2014, wyd. VI, s. 72.

Przeczytaj Hi 40,1-4; 42,1-6. Jaka była reakcja Hioba na objawienie się Boga?

Najwyraźniej Hiob był pod wrażeniem tego, co Bóg mu powiedział. Gdy w Hi 42,3 patriarcha mówi: „Któż jest w stanie zaciemnić twój zamysł nierozsądną mową?”, po prostu powtarza pierwsze pytanie zadane mu przez Boga. Teraz Hiob znał już odpowiedź — to on sam mówił o czymś, o czym tak naprawdę nie miał pojęcia.

Zwróć uwagę, co Hiob powiedział w Hi 42,5. Choć wcześniej tylko słyszał o Bogu, teraz Go ujrzał, to znaczy uzyskał lepsze pojęcie o Nim, a wskutek tego zobaczył siebie takiego, jakim naprawdę jest. Dlatego zareagował właśnie w taki sposób, uświadamiając sobie swoją mierność oraz wyrażając skruczę w prochu i popiele.

Przeczytaj Iz 6,1-5 i Łk 5,1-8. Jak opisane tu reakcje ludzi przypominają reakcję Hioba na objawienie Boga?

We wszystkich tych przypadkach widzimy przejaw jednej z najważniejszych biblijnych prawd, a mianowicie prawdy o grzeszności ludzi. Hiob „był nienaganny i prawy, bogoboyny i stroniący od złego” (Hi 1,1). Pomimo brutalnych starań szatana, by zwrócić go przeciwko Bogu, dochował on wierności swemu Stwórcy. Tak więc mamy tu do czynienia z autentycznym i wiernym wyznawcą Boga.

Ale cóż to? Podobnie jak w przypadku Izajasza czy Piotra wystarczył odblask świętości i potęgi Boga, by Hiob skulił się w poczuciu swojej grzeszności i małości. Jest tak dlatego, że wszyscy jesteśmy upadli — skażeni przez grzech, z natury będąc wrogami Boga. Dlatego też nikt nie jest w stanie sam siebie zbawić — nikt nie jest w stanie wykonać tylu dobrych uczynków, by zasłużył na przychylność Boga. Dlatego my wszyscy — w tym nawet *najlepsi* z nas, którzy jak Hiob są prawi i nienaganni, bogobojni i stroniący od złego — potrzebujemy łaski, Zbawiciela, kogoś, kto uczyni dla nas to, czego my sami nigdy dla siebie uczynić nie będziemy mogli. Na szczęście mamy to wszystko i o wiele więcej w Jezusie Chrystusie.

Wyobraź sobie, że w tej chwili miałbyś stanąć twarzą w twarz z Bogiem. Jaka byłaby twoja reakcja?

DO DALSZEGO STUDIUM

„Bóg pozwolił, by nauka i sztuka przyniosły światu światło. Jeśli jednak uczeni podchodzą do tego zagadnienia wyłącznie z ludzkiego punktu widzenia, na pewno dojdą do błędnych wniosków. Spekulowanie na temat tego, co nie zostało objawione w Słowie Bożym, jest niewinne dopóty, dopóki nasze teorie nie przeciwstawiają się faktom podanym w *Piśmie Świętym*. Ci, którzy odrzucają Słowo Boże i próbują wyjaśnić dzieło stworzenia za pomocą naukowych reguł, są jak ludzie dryfujący bez mapy i kompasu po nieznanym oceanie. Największe umysły, jeśli nie są prowadzone w swych dociekaniach przez Słowo Boże, błędzą, próbując pogodzić naukę z objawieniem. Ponieważ Stwórca i Jego dzieło przekraczają ich zdolności pojmowania, tak że nie potrafią wyjaśnić tego dzieła za pomocą praw przyrody, uważają sprawozdanie zamieszczone w *Biblii* za niewiarygodne. Ci, którzy wątpią w wiarygodność *Starego i Nowego Testamentu*, pójdą jeszcze krok dalej i zaprzeczą istnieniu Boga, a wówczas, gdy stracą swoją kotwicę, pozostawieni sami sobie roztrzaskają się o skały niewiary”¹.

PYTAANIA DO DISKUSJI

1. Przeczytaj uważnie powyższy cytat Ellen G. White. Jakie mamy dowody, że to, przed czym ostrzegwała, naprawdę się dzieje, zwłaszcza w dziedzinie nauki? Jakie niektóre twierdzenia współczesnej nauki są zdecydowanie sprzeczne ze Słowem Bożym?

2. Alfred N. Whitehead, angielski matematyk i pisarz, który żył w minionym stuleciu, napisał: „57 lat temu byłem początkującym studentem na Uniwersytecie Cambridge. Studiowałem nauki przyrodnicze i matematykę u wybitnych wykładowców, robiąc szybkie postępy. Od przełomu stuleci wszystkie zasadnicze założenia w obu tych dziedzinach zostały zmienione. (...) A jednak mimo to zwolennicy nowych hipotez naukowych twierdzą, że tym razem wreszcie mają pewność”². Jak świadczy to o potrzebie ostrożności w przyjmowaniu twierdzeń „wielkich ludzi”, zwłaszcza gdy to, czego uczą, w oczywisty sposób nie zgadza się ze Słowem Bożym?

3. Jakie cuda stworzenia zostały nam ukazane przez współczesną naukę, których ludzie w czasach Hioba (czy nawet 100 lat temu) nie mogliby zrozumieć? Jak te cuda stworzenia świadczą o zdumiewającej stwórczej mocy naszego Pana?

¹ Ellen G. White, *Patriarchowie i prorocy*, Warszawa 2014, wyd. VI, s. 72.

² Alfred North Whitehead, *Dialogues of Alfred North Whitehead*, Londyn 1954.